

niedziela głos z Torunia

NR 27 (968) • J • ROK LVI • 7 VII 2013 • TORUŃ

W NUMERZE:

Pielgrzymki w Roku Wiary

Romowie u swojej Patronki

Pierwszy biskup chełmiński –
750. rocznica śmierci bp. Heidenryka

JAROSŁAW TOMASZEWSKI/KNC

Kochana LSO

W bieżącym numerze „Głosu z Torunia” zamieszczamy relację z wyjazdu ministrantów i lektorów diecezji toruńskiej do Gniezna, jak również artykuł o zakończeniu kursu lektorskiego. Na łamach naszego tygodnika często swoje miejsce znajdują informacje dotyczące życia liturgicznej służby ołtarza w diecezji toruńskiej. Widzimy, jak młodzi ludzie pod opieką swoich duszpasterzy coraz bardziej angażują się w życie Kościoła, licznie uczestniczą w uroczystościach parafialnych i diecezjalnych.

Podczas wakacji ministranci i lektorzy nie są pozostawieni sami sobie, bowiem kapłani organizują wyjazdy wakacyjne nad morze czy w góry, gdzie młodzież zacieśnia relacje wspólnotowe, wypoczywa i przeżywa rekolekcje z Bogiem objawiającym się w cudach przyrody. Miałam okazję uczestniczyć w kilku tego typu formach wypoczynku jako współopiekun. Refleksje kapłanów i wychowawców takich wyjazdów są zawsze podobne: Wracamy zmęczeni, ale zadowoleni i z poczuciem, że ubył nam kilka lat; przekonujemy się po raz kolejny o nieograniczonej pomysłowości i wyobraźni, którymi cechują się ministranci i lektorzy, oraz utwierdzamy w tym, że choć czasem dają w kość opiekunom to nie można ich nie kochać.

Joanna Kruczyńska

SŁUŻBA LITURGICZNA W GNIEŹNIE

KS. MARCIN FURMAN

8 czerwca odbyła się 5. Ogólnopolska Pielgrzymka Ministrantów i Lektorów do grobu św. Wojciecha w Gnieźnie. Z całej Polski przyjechało blisko 4 tys. ministrantów i lektorów. Nie zabrakło również przedstawicieli liturgicznej służby ołtarza z diecezji toruńskiej. Gniezno odwiedzili ministranci wraz ze swymi opiekunami z dekanatów takich, jak: toruński I, toruński II, grudziądzki I, nowomiejski, uniślawski, chełmiński, brodnicki, kowalewski, golubski i jabłonowski

więcej na str. IV-V

Pielgrzymki w Roku Wiary

MEDJUGORJE

Wiedeń – Omiś – Split –
– Medjugorje – Mostar – Jeziora
Plitwickie – Częstochowa
W programie: Jeziora Plitwickie,
Split (pałac cesarza Dioklecjana,
katedra, Porta Aurea, Stary
Ratusz), Omiś (wypoczynek nad
morzem), Medjugorje (Droga
Krzyżowa na górze Kriżewac,
sanktuarium Matki Bożej Kró-
lowej Pokoju, Góra Objawień
Podbrdo), rezerwat przyrody Slap
Kravica, Mostar (Begova Džamja,
most Hajruddina, dom turecki)
TERMIN: 22-29 sierpnia

BUDAPESZT

Budapeszt – Liptowski Mikulasz –
– Demanowska Dolina – Tatrzań-
ska Łomnica
W programie: Budapeszt (wzgó-
rze Gellerta, katedra św. Macieja,
parlament, Baszta Rybacka,
pl. Milenium), Demanowska Do-
lina, Jaskinia Svobody, Strbskie
Pleso, Tatrzańska Łomnica
TERMIN: 10-14 września

KATYŃ – SMOLEŃSK

W programie: Grodno (muzeum
i pomnik Elizy Orzeszkowej,
zamek Stefana Batorego, kościół
farny), Nowogródek (Muzeum
Adama Mickiewicza, kościół
Adama Mickiewicza, ruiny śred-

niowiecznego zamku, kościół
farny), Katyń (uczestnictwo
w Mszy św. w miejscu kaźni
polskich oficerów), Smoleńsk
(uczczenie pamięci ofiar na
miejscu katastrofy rządowego
Tu-154), Kosów Poleski (kościół
pw. Świętej Trójcy, w którym był
ochrzczony Tadeusz Kościuszko,
dworek Kościuszki)
TERMIN: 16-20 września

SANKTUARIA MARYJNE EUROPY

Paryż – Tuluza – Lourdes – Sala-
manka – Fatima – Barcelona –
– Montserrat – La Salette –
– Madonna della Corona – Wie-
deń – Częstochowa
W programie: Paryż (katedra
Notre Dame, pl. Zgody, Ile de la
Cite, Kaplica Cudownego Medali-
ka, Pola Marsowe, wieża Eiffla, rejs
statkiem po Sekwanie), Lourdes
(udział w procesji eucharystycznej
i procesji różańcowej, bazylika
Niepokalanego Poczęcia, bazylika
Piusa X, krypta, kościół św. Berna-
dety, kaplica sakramentu pokuty,
Droga Krzyżowa, źródło Massa-
bielle, młyn de Boly, Le Cachot,
udział w procesji maryjnej), Fati-
ma (udział w nabożeństwie różań-
cowym i wieczornej procesji ze
świecami, sanktuarium, klasztor
Batalha, sanktuarium Nazare, wie-
czorne nabożeństwo różańcowe,

Droga Krzyżowa, studnia Anioła,
Ajastrel), Montserrat, Barcelo-
na (katedra św. Eulalii, Rambla,
Sagrada Familia, kolumna Kolum-
ba, wzgórze Montjuic i Palau
Nacional, tereny olimpijskie), La
Salette (sanktuarium Matki Bożej
Płaczącej), Madonna della Corona
TERMIN: 21 września –
– 4 października

WŁOCHY

Wiedeń – Miramare – Asyż –
– Rzym – Monte Cassino – San
Giovanni Rotondo – Lanziano –
– Loreto – Padwa – Częstochowa
W programie: Asyż (bazylika
św. Franciszka, kościół św. Klary,
Piazza d'Comune, bazylika Matki
Bożej Anielskiej, dom rodziny św.
Franciszka), Rzym (Bazylika św.
Pawła, katakumby św. Kaliksta,
kościół Quo Vadis, Koloseum,
Forum Romanum, Bazylika św.
Jana na Lateranie, Święte Scho-
dy, Bazylika św. Piotra, fontanna
Trevi, Kapitol, Piazza Navona,
Santa Maria Sopra Minerva),
Watykan (groty), Monte Cassino
(Polski Cmentarz Wojskowy,
klasztor św. Benedykta), San
Giovanni Rotondo (nawiedzenie
miejsc związanych z działalnością
św. Ojca Pio), Lanciano (sanktu-
arium Cudu Eucharystycznego),
Loreto (sanktuarium Najświętszej

Rodziny), Padwa (bazylika św.
Antoniego, kościół św. Justyny
oraz Piazza Prato della Vale). Piel-
grzymi będą mieli przyjemność
przeżyć audyencję generalną,
a także pomodlić się przy grobie
bł. Jana Pawła II
TERMIN: 12-19 października

MEDJUGORJE + BUDAPESZT

Budapeszt – Nagykanisa – Jeziora
Plitwickie – Omiś – Split – Medju-
gorje – Mostar – Maribor – Wie-
deń – Częstochowa
W programie: Budapeszt (wzgó-
rze Gellerta, katedra św. Macieja,
parlament, Baszta Rybacka, pl.
Milenium), Jeziora Plitwickie, Split
(pałac cesarza Dioklecjana, kate-
dra, Porta Aurea, Stary Ratusz),
Omiś (wypoczynek nad morzem)
Medjugorje (Droga Krzyżowa
na górze Kriżewac, sanktuarium
Matki Bożej Królowej Poko-
ju, Góra Objawień Podbrdo),
rezerwat przyrody Slap Kravica,
Mostar (Begova Džamja, most
Hajruddina, dom turecki)
TERMIN: 23-31 października

Informacje i zapisy:

Katolickie

Stowarzyszenie Młodzieży
Diecezji Toruńskiej
ul. Moczyńskiego 8/10
Toruń
tel. 690-931-097

Spotkanie z poezją i malarstwem

Radzyń Chełmiński

10 czerwca w Gimnazjum im.
Jana Pawła II w Radzynie Cheł-
mińskim odbyło się spotkanie
z Zenonem Zarembą z Grudzią-
dza, poetą, plastykiem, laureatem
nagród i wyróżnień w konkursach
lokalnych i ogólnopolskich. Spot-
kanie miało charakter poetycko-
plastyczny. Uczniowie wyeks-
ponowali 20 prac plastycznych
wykonanych techniką linorytu
i pastelem. Na wielu z nich autor
utrzymał stare kościółki i ka-
pliczki z okolic Krynicy Górskiej
w technice pastelowej. Młodzież
i gospodarze szkoły z przedsta-

wicielem Rady Miasta uważnie
wsluchiwali się w wiersze recy-
towane przez samego autora
z kilku jego tomików poetyckich:
„Między niebem a ziemią”, „Śła-
dami Boga”, „Drzewo życia”, jak
również z niektórych almana-
chów poezji religijnej wydanych
na przestrzeni ostatnich lat. W
swobodnej dyskusji młodzież
oraz pedagodzy poznali postać
autora i tajniki jego twórczości.

Pięknym akcentem była recyta-
cja wiersza autora pt. „Dzieciom
obozów koncentracyjnych”. Dedy-
kowano go uczestniczącemu spotka-
nia Krystynie Jabłońskiej, która

swoje pierwsze lata dzieciństwa
spędziła w obozie koncentracyj-
nym w Potulicach. Jest członkiem
ZBoWiD-u i odznaczona została
Krzyżem Oświęcimskim. Obecni
na spotkaniu serdecznie przyjęli
panią Krystynę, która urodziła się
w okolicy Radzyna Chełmińskiego,
a po wojnie skończyła tam
szkołę podstawową.

Na zakończenie młodzież i dy-
rektor gimnazjum podziękowali
Zenonowi Zarembie i wręczyli mu
wiązaną kwiatów oraz zaprosze-
nie na kolejne spotkanie we
wrześniu.

Zenon Zaremba

KOŚCIÓŁEK W KRYNICY Z. Zaremba

Pielgrzymi w sanktuarium w Oborach

Dzieci pierwszokomunijne ze Szkoły Podstawowej w Wielkich Radowiskach wraz ze swoimi rodzicami, proboszczem ks. Wiesławem Michlewiczem, wychowawczynią, panią dyrektorką 10 czerwca przybyły do sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Oborach, by podziękować

Bogu za dar Chrystusa obecnego w Eucharystii. Pielgrzymów przywitał o. Piotr, karmelita, który przybliżył historię sanktuarium oraz piety z XIV wieku. Opowiedział o wielu łaskach i cudach wyproszonych w tym sanktuarium przez pątników, czego dowodzą liczne wota zawie-

szone wokół ołtarza głównego. O. Piotr mówił o głębokiej wierze pielgrzymów, którzy, przyjmując szkaplerz, oddają się pod opiekę Maryi. W spotkaniu uczestniczyli również gimnazjaliści z Zespołu Szkół w Karnkowie (diecezja wrocławska), którzy razem ze swoimi nauczycielami dziękowali za 3-letnią naukę. Zwieńczeniem pielgrzymowania była Msza św. koncelebrzana przez ks. Daniela Augustyniaka, proboszcza parafii w Karnkowie oraz ks. Wiesława Michlewicza.

Po Mszy św. młodzi zwiedzili sanktuarium i klasztor, w którego wirydarzu znajduje się krypta grobowa o. Wincentego Kruszeńskiego, karmelity. Dzieciom szczególnie podobała się całoroczna szopka wystawiona na dziedzińcu klasztornym, a także cmentarz z XVIII wieku z kaplicą, w której przechowywany jest gwoździec według drukowanego świadectwa potarty o gwoździe, którymi przybity był Chrystus, znajdujące się w bazylice Świętego Krzyża w Rzymie. Pielgrzymowanie zakończyli wędrowką po drózkach kalwaryjskich.

Marta Krupka

Dzieci pierwszokomunijne z Wielkich Radowisk wraz z rodzicami i proboszczem ks. Wiesławem Michlewiczem

BOGUSŁAWA FRANKIEWICZ

Oratorium o życiu bł. ks. Stefana Frelichowskiego

Toruń

14 czerwca w kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i bł. ks. Stefana Wincentego Frelichowskiego w Toruniu odbył się 10. koncert z cyklu: „Pięciolinia dla papieża”. Mogliśmy wysłuchać „Oratorium o życiu bł. ks. Stefana Wincentego Frelichowskiego” autorstwa kompozytorki Magdaleny Cynk z Torunia. Dodajmy, że kompozytorka obchodzi w tym roku 25-lecie pracy artystycznej. Wykonaw-

cami byli: Agnieszka Olszewska – sopran, Tomasz Madej – tenor, Chór Kameralny „Akolada” z Bydgoskiej Szkoły Wyższej (przygotowanie Renata Szaferafin-Wójtowicz), muzycy Toruńskiej Orkiestry Symfonicznej, całością dyrygował Rafał Kłoczko.

Utwór składał się z sześciu części: „Harcerz”, „Duszpasterz”, aria „Radosnym Panie”, „Więzień”, aria „Do Matki Twojej” oraz „Błogosławiony”. Trzy części oratorium były już wykonane w toruńskiej

katedrze w 2007 r. Wprowadzenia do utworu oraz prezentację sylwetki bł. ks. Frelichowskiego, widzianego oczyma jego młodszej siostry Marcjanny, dokonał Waldemar Rozynkowski.

Koncert był częścią obchodów Święta Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Wpisał się w 14. rocznicę pobytu papieża bł. Jana Pawła II w Toruniu i Bydgoszczy oraz 100. rocznicę urodzin bł. ks. Stefana Wincentego Frelichowskiego. Dk. Waldemar Rozynkowski

NAWIEDZENIE

OBRAZU MATKI BOŻEJ JASNOGÓRSKIEJ
W DIECEZJI TORUŃSKIEJ

26 SIERPNIA 2012 – 15 WRZEŚNIA 2013

Maryjo, prowadź nas drogą wiary

KALENDARZ PEREGRYNACJI

- 6-7 lipca – Złotowo, parafia pw. św. Barbary
- 7-8 lipca – Lubawa, parafia pw. św. Jana
- 8-9 lipca – Lubawa, parafia pw. Najświętszej Maryi Panny i św. Anny
- 9-10 lipca – Prątnica, parafia pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej
- 10-11 lipca – Grodziczno, parafia pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła
- 11-12 lipca – Mroczno, parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa
- 12-13 lipca – Boleszyn, parafia pw. św. Marcina
- 13-14 lipca – Hartowiec, parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego

27. ŚWIĘTOJAŃSKI FESTIWAL ORGANOWY W TORUNIU

Dzisiaj, 7 lipca, o godz. 18 jest przewidziany koncert w kościele pw. Świętego Ducha w Toruniu. Wykonawca: Kamil Gadomski – Lipno. W programie utwory: D. Buxtehudego, A. Gabrielego, J. S. Bacha, C. M. Widora. Wstęp wolny.

Świętojański Festiwal Organowy jest imprezą międzynarodową. Twórcą festiwalu i pierwszym dyrektorem artystycznym był Marian Dorawa. Od 2013 r. dyrektorem festiwalu jest ks. Czesław Grajkowski

Nowi lektorzy pochodzą z następujących parafii: św. Antoniego w Toruniu, Matki Bożej Królowej Polski w Toruniu, Miłosierdzia Bożego w Toruniu, NMP Częstochowskiej w Toruniu, Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa w Toruniu, Ducha Świętego w Grudziądzu, św. Maksymiliana Kolbego w Grudziądzu, św. Stanisława Biskupa w Grudziądzu, Podwyższenia Krzyża Świętego w Grudziądzu, Niepokalanego Serca NMP w Grudziądzu, św. Mikołaja Biskupa w Grudziądzu, Wniebowzięcia NMP w Grudziądzu, św. Marcina w Grążawach, Podwyższenia Krzyża Świętego w Górsku, św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Grębocinie, św. Tomasza Apostoła w Nowym Mieście Lubawskim

NOWI LEKTORZY W DIECEZJI TORUŃS

W gmachu Wyższego Seminarium Duchownego w Toruniu 12 czerwca odbyła się uroczystość błogosławieństwa do posługi lektora w zgromadzeniu liturgicznym. Mszy św. koncelebrowanej przewodniczył i homilię wygłosił ks. kan. dr hab. Dariusz Zagórski, rektor WSD. W bieżącym roku for-

macyjnym do pełnienia posługi lektora przystąpiło 51 ministrantów z trzech rejonów duszpasterskich diecezji toruńskiej.

Do przyjęcia tego zadania kandydaci przygotowywali się w swoich rejonach duszpasterskich przez formację, która obejmuje 4 etapy. Pierwszą z nich jest formacja fonetyczna, która

ma za zadanie nauczyć kandydatów prawidłowej wymowy zgodnej z wymogami poprawnej polszczyzny. Istotnym zadaniem w przygotowaniu fonetycznym jest umiłowanie piękna języka i wzbudzenie troski o należyte proklamowanie Słowa Bożego. Drugi etap stanowi formacja biblijna, której zadaniem jest

pogłębienie więzi ze Słowem Bożym, ukazanie go jako adresowanego do mnie, będącego źródłem prawdy i dobra. Ważnym aspektem tego etapu jest również wprowadzenie w praktykę częstego, osobistego czytania i rozważania Słowa Bożego. Trzeci etap to formacja liturgiczna. Zadaniem tego etapu jest poszerzenie

SŁUŻBA LITURGICZNA W GNIEŹNIE

Procesja z relikwiami św. Wojciecha

Przed Mszą św. sprawowaną na pl. św. Wojciecha u podnóża katedry odczytany został list prymasa Polski abp. Józefa Kowalczyka, w którym dziękował on ministrantom za ich świadectwo wiary i gotowość budowania historii Polski na wartościach chrześcijańskich. Eucharystii przewodniczył i homilię wygłosił bp Krzysztof Wętkowski, biskup pomocniczy archidiecezji gnieźnieńskiej. W homilii podkreślił odpowiedzialność za Kościół i Ojczyznę, jaka za parę lat spocznie na młodych ludziach, którzy budować będą przyszłość narodu. Ksiądz Biskup zachęcał młodych,

aby na wzór św. Wojciecha byli odważnymi świadkami Chrystusa i z dumą wyznawali swoją wiarę. Mszę św. koncelebrowali: bp Adam Bałabuch, biskup pomocniczy diecezji świdnickiej, delegat KEP ds. duszpasterstwa ministrantów, bp Bogdan Wojtuś, biskup senior archidiecezji gnieźnieńskiej oraz opiekunowie i duszpasterze ministrantów i lektorów. Po Mszy św. pielgrzymi udali się na posiłek do seminaryjnych ogrodów.

W czasie pobytu w Gnieźnie ministranci i lektorzy zwiedzali gnieźnieńskie kościoły, podążając szlakiem sakramentów. W katedrze (chrzest) wyznali wiarę, czy-

KURS CEREMONIARZY PARAFIALNYCH

Kurs przeznaczony jest dla ministrantów Słowa Bożego, którzy ukończyli kurs lektorski i wykazują się gorliwością w pełnieniu swojej posługi. Celem kursu jest głębsze rozumienie liturgii oraz lepsze poznanie wszystkich przepisów dotyczących różnych celebracji liturgicznych. W ramach ćwiczeń praktycznych kandydaci będą doskonalić swoje umiejętności kierowania zespołami ludzi posługujących w celebacjach niedzielnych i świątecznych, a także w czasie Triduum Paschalnego, odpustu parafialnego oraz uroczystości diecezjalnych.

Kurs odbędzie się w Bursie Szkolnej Caritas w Grudziądzu w terminie 26-31 sierpnia. Rozpoczęcie o godz. 12. Kandydaci zobowiązani są do przedstawienia zgody księdza opiekuna LSO wraz z potwierdzeniem tej zgody przez księdza proboszcza. Koszt: 170 zł. Kurs zakończy się błogosławieństwem Księdza Biskupa podczas Diecezjalnego Zjazdu Liturgicznej Służby Ołtarza. Zgłoszenia do 30 lipca.

Więcej informacji udziela: ks. Rafał Bochen, ul. św. Antoniego 4, 87-100 Toruń, tel. (56) 610-22-44, e-mail: knc-torun@o2.pl.

Ks. Rafał Bochen
Diecejalny Duszpasterz LSO

KIEJ

wiedzy dotyczącej liturgii, rozmiłowanie w niej oraz kształtowanie służby przy ołtarzu zgodnej z normami liturgicznymi. Ostatnim najistotniejszym etapem jest formacja wewnętrzna, która za cel obiera sobie pogłębienie więzi z Chrystusem, ożywienie życia sakramentalnego i modlitewnego. Skuteczność formacji

wewnętrznej warunkuje dalsze trwanie przy ołtarzu, dlatego podczas zajęć uwagę koncentruje się na potrzebie współpracy z łaską Bożą.

Dziękuję wszystkim odpowiedzialnym za formację parafialnych wspólnot liturgicznej służby ołtarza. Słowa wdzięczności kieruję do wszystkich księży

Przyjmij księgę Pisma Świętego, otaczaj ją szacunkiem i wiernie przekazuj słowo objawione

proboszczów, którzy umożliwili swoim ministrantom uczestnictwo w kursach lektorskich. Kolejna edycja kursów lektorskich rozpocznie się we wrześniu. Zapraszamy.

Ks. Rafał Bochen

niąc znak krzyża wodą z Jeziora Lednickiego. Przed kościołem św. Jerzego (kapłaństwo) zadeklarowali modlitwę za wyłosowanego kapłana z archidiecezji gnieźnieńskiej. W sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia u Ojców Franciszkanów (pokuta i pojednanie) głowy posypano popiołem. W kościele św. Jana Chrzyciela (namaszczenie chorych) każdy pielgrzym otrzymał woreczek z solą – symbol zdrowia fizycznego i duchowego. Przy pomniku św. Wojciecha i pobliskim kościele garnizonowym (bierzmowanie i Eucharystia) ministranci złożyli przywiezione krzyżyki, które

zostaną przekazane do sanktuarium Krzyża Świętego w Słupcy.

Podczas pielgrzymki odbyła się procesja z relikwiami św. Wojciecha z kościoła św. Michała na Wzgórzu Zbarskim do katedry. Na pl. św. Wojciecha ministranci i lektorzy modlili się nieszporami ku czci świętego. Uczestnicy pielgrzymki wysłali przesłanie do papieża Franciszka, w którym przyrzekali swoją wierność Bogu, Kościołowi i Ojczyźnie. Obok głównych punktów pielgrzymki można było zwiedzić Muzeum Początków Państwa Polskiego, Muzeum Archidiecezjalne, wziąć udział w pokazie dawnych wozów bojowych, ujrzeć rekon-

strukcję walk powstania wielkopolskiego i posłuchać Orkiestry Dętej OSP ze Słupcy. Pielgrzymkę zakończył koncert zespołu „Siewcy Lednicy”.

Pielgrzymka do Gniezna była wspaniałą okazją, aby umocnić swoją wiarę, odnowić przyrzeczenia chrzcielne i doświadczyć siły, jaka drzemie we wspólnocie Kościoła, Słowie Bożym i wspólnej modlitwie. Ministranci i lektorzy wrócili do swoich parafii napelnieni dumą, z tego iż mogą na co dzień być sługami Chrystusa.

Ks. Marcin Furman
Dekanalny Duszpasterz LSO
Dekanatu Unisławskiego

ZDJĘCIA: JAROSŁAW TOMASZEWSKI/KNC

ALEKSANDRA WOJDYŁO

ROMOWIE U SWOJEJ PATRONKI

W dniach 8-9 czerwca do sanktuarium Matki Bożej Pocieszytelki Strapionych, Matki Bożej Cygańskiej w Rywałdzie, jak co roku, przybyli Romowie. Byli to przedstawiciele ze Szczecina, Szczecinka, Elbląga, Radomia, Aleksandrowa i Bydgoszczy. Pielgrzymka rozpoczęła się wieczorną adoracją Najświętszego Sakramentu i Eucharystią. Głównym punktem była niedzielna Msza św., którą koncelebrowali krajowy duszpasterz Romów ks. Stanisław Ochocki i kustosz sanktuarium o. Andrzej Makowski OCD. W słowie powitania o. Andrzej nawiązał do zawierzenia swojego życia przez Romów przed wojną, czego wynikiem było ich ocalenie. „Matka Boża pragnie trzymać opiekę nad każdym, kto do Niej przyjdzie i wypełni słowa Jezusa, a wtedy nie dozna w swoim życiu wstydu” – powiedział, wspominając bł. Zefiryna, czciciela Matki Bożej, pierwszego Cygana wyniesionego na ołtarze przez bł. Jana Pawła II. „Niech opieka Matki Bożej i wstawiennictwo bł. Zefiryna będą źródłem waszej radości, waszego uwielbienia Boga i waszej miłości do Matki Najświętszej i Kościoła” – życzył zgromadzonym Romom.

W homilii ks. Stanisław Ochocki podkreślał, że od zawsze wędrujący Cyganie w swoich wozach mieli obraz Matki Bożej i z cziłą zawierzali Jej swoje codzienne sprawy. Analizując

słowa Chrystusa skierowane do uczniów i wyznawców: „Wy jesteście solą ziemi i światłem świata”, mówił, że tylko głęboka, autentyczna i prawdziwa wiara może uchronić współczesny świat przed zepsuciem. „Przybywamy do sanktuarium, aby umocnić naszą wiarę, aby nasza wiara nie zwietrzała. Przybywamy z troską, aby naród romski nie zagubił wiary, a Maryja pomoże ją zachować” – mówił w imieniu Romów ich duszpasterz. Zwrócił się z apelem, aby Boga postawić w swoim życiu na pierwszym miejscu, a wtedy będzie można bez trudu znaleźć czas na codzienną modlitwę indywidualną i w gronie rodziny, na uczestniczenie w Mszy św. i korzystanie z sakramentów, wychowanie religijne dzieci i życie zgodnie z przykazaniami. Zauważył gotowość Romów do udzielania sobie pomocy rodzinnej, sąsiedzkiej i wspólnotowej oraz zachęcił do jeszcze większego zaangażowania. „Trzeba zawsze działać na rzecz dobra” – dodał. Zachęcał Romów do aktywności w życiu społecznym i edukacyjnym oraz dążenia do poszanowania własnych praw. Stawiając za wzór bł. Zefiryna, ks. Ochocki zwrócił uwagę na to, jak współcześnie Romowie mają okazywać wierność i pobożność w życiu codziennym. „Niech wasi bracia zobaczą, że życie dla Boga i Matki Bożej” – prosił. Na koniec pielgrzymki udekorowano kwiatami

kaplicę Romów i zapalono świece przy figurach Matki Bożej oraz bł. Zefiryna Giméneza Malli, a kapłani udzielili specjalnego błogosławieństwa dla dzieci.

Krajowy duszpasterz Romów ks. Stanisław Ochocki podkreśla, że zadaniem duszpasterstwa jest stałe prowadzenie katechizacji sytuacyjnej i pogłębianie wiedzy religijno-moralnej na terenie całej Polski, a także w niektórych ośrodkach poza granicami kraju. Ważnym zadaniem jest także wspólne przeżywanie Eucharystii (co miesiąc odprawiana jest Msza św. dla Romów z oprawą liturgiczną, którą wykonują sami Romowie we własnym języku), sakramentów i wspólnotowej modlitwy podczas pielgrzymek, pozyskiwanie współpracowników duchownych i świeckich, współpraca z proboszczami, na terenie których zamieszkują Romowie. Ważna jest też współpraca ze stowarzyszeniami romskimi i instytucjami państwowymi oraz władzą lokalną. Dorocznie Romowie uczestniczą w pielgrzymkach do Limanowej, Rywałdu i na Jasną Górę. „Romowie czują się dziećmi tej Ojczyzny, w której żyją – mówi ks. Stanisław Ochocki. Uczą się trudnej sztuki życia z ludźmi, wśród których mieszkają, szanują swoich sąsiadów i zachowują zasady sprawiedliwości. Dlatego trzeba umieć przebaczać i wyjąć naprzeciw”.

Aleksandra Wojdyło

Zjazd Szkolnych Kół Caritas w Gnieźnie

W dniach 15-16 czerwca grupa 40 wolontariuszy ze Szkół Podstawowych nr 11 i nr 32 w Toruniu reprezentowała diecezję toruńską na Ogólnopolskim Zjeździe Szkolnych Kół Caritas w Gnieźnie. Zjazd odbywał się pod hasłem: „Wierzę i uczyć się kochać”. W ten sposób Szkolne Koła Caritas włączyły się do obchodów Roku Wiary.

Do Gniezna przybyło ok. 1600 członków SKC z całej Polski na pielgrzymkę do grobu św. Wojciecha. Dzięki wspólnej modlitwie, rozmowie i zabawie mieliśmy możliwość pokazania, że wolontariusze Caritas oraz ich opiekunowie są żywym przykładem praktykowania miłości chrześcijańskiej, szczególnie w środowisku szkolnym. Po prezentacji grup i przedstawieniu sylwetki patrona zjazd rozpoczął się uroczystą Mszą św. Po południu z relikwiami i transparentami przeszliśmy w marszu ewangelizacyjnym ulicami Gniezna, manifestując swoją wiarę, przywiązanie do chrześcijańskich wartości oraz zachęcając innych do włączania się w dzieła miłosierdzia. Później na pl. św. Wojciecha przygotowano dla nas słodki deser (ogromny tort). Tam też uczestniczyliśmy w koncercie „Arki Noego”. Wieczorem wysłuchaliśmy świadectw wolontariuszy oraz uczestniczyliśmy w nabożeństwie czerwcowym i Apelu Jasnogórskim.

W niedzielę, drugiego dnia zjazdu, zostały przeprowadzone warsztaty ewangelizacyjne, na których wypracowaliśmy dekalog miłości wolontariuszy SKC na podstawie Hymnu o miłości św. Pawła. Przed południem w ka-

Marsz ewangelizacyjny był dla nas głębokim przeżyciem

Przez świadectwo reprezentowaliśmy diecezję toruńską

tedrze odbyła się uroczysta Eucharystia sprawowana pod przewodnictwem abp. Józefa Kowalczyka, Prymasa Polski. Podczas Mszy św. odnowiliśmy przyrzeczenia chrztu. Na potwierdzenie tego aktu otrzymaliśmy specjalne świadectwa oraz sól jako ewangelizacyjny symbol świeżości, młodości i wiary, która się nie psuje, ale chroni innych od zepsucia.

Maria Aldona Rzepińska
Opiekun SKC
ze Szkoły Podstawowej nr 11
w Toruniu

ZDJĘCIA: ARCHIWUM CARITAS

DUCHOWNI DIECEZJI CHEŁMIŃSKIEJ (88A)

PIERWSZY BISKUP CHEŁMIŃSKI⁽¹⁾

Mija 750 lat od śmierci biskupa, który położył podwaliny pod Kościół chełmiński. Był dyplomata papieskim, misjonarzem, założycielem stolicy biskupiej w Chełmży i konwentu dominikanów w Toruniu

Heidenryk (Heidenreich) wywodził się z Saksonii. Tamże był przeorem lipskiego konwentu założonego w 1216 r. przez św. Dominika Guzmana Zakonu Kaznodziejskiego („Ordo Praedicatorum”). W 1238 r. o. Heidenryk został prowincjałem dominikanów na ziemiach polskich. Urząd ten sprawował przez 2 lata.

Następca bp. Chrystiana

W 1245 r. towarzyszył jako kapelan legatowi papieskiemu Wilhelmowi z Modeny podczas soboru w Lyonie. Zimą tego roku został wysłany przez papieża Innocentego IV do Prus, by nakłonić do rezygnacji z uprawnień biskupa pruskiego Chrystiana z zakonu cystersów. Cystersi bowiem od 1206 r., w czasach przedkrzyżackich, prowadzili tu misję ewangelizacyjną, stosując wzorem św. Wojciecha, pierwszego misjonarza Prus, środki „łagodne, proste i ubogie” (ks. Mirosław Mróz). Wobec fiaska takiego sposobu ewangelizacji, narastającego oporu Prusów, uwięzienia bp. Chrystiana przez Sambów oraz działania dyplomacji krzyżackiej forującej dominikanów, Innocenty IV zdecydował się w 1243 r. na utworzenie w Prusach 3 biskupstw: pomezkańskiego, sambijskiego i warmińskiego, i wydzielenie z diecezji płockiej nowego biskupstwa – chełmińskiego obejmującego ziemie chełmińską i lubawską.

Do spotkania Heidenryka z Chrystianem jednak nie doszło i Heidenryk wrócił do Lyonu. Poznał jednak sytuację w Prusach i na ziemi chełmińskiej, co przy jego umiejętności łago-

dzenia sporów skutkowało desygnacją na pasterza diecezji chełmińskiej. Konsekracja bp. Heidenryka przez Innocentego IV w końcu 1245 r. w Lyonie otworzyła poczet 58 biskupów chełmińskich w prawie 750-letniej historii diecezji (1243 – 1992). Biskupa Chrystiana zaś, zmarłego 4 grudnia 1245 r., „tradycja biskupstwa chełmińskiego uznawała (...) za pierwszego misjonarza terenów swojej diecezji” (ks. Tomasz Drzymalski).

Organizator diecezji

Sytuacja bp. Heidenryka w chwili podjęcia misji pasterskiej na ziemi chełmińskiej znajdującej się wtedy pod panowaniem Krzyżaków była trudna. Teren diecezji pustoszyły niszczycielskie najazdy Prusów, Jaćwingów i wojsk księcia pomorskiego Świętopełka. Biskup nie miał własnej siedziby ani katedry. Kapitułę zdołał utworzyć dopiero w 1255 r. Czekala go więc, prócz zadań apostolskich, wielka praca organizacyjna. Oparcie znalazł u współbraci z konwentu dominikanów w Chełmnie utworzonego przez św. Jacka Odrowąża. Stolicę biskupią założył jednak w centralnie położonej Chełmży, dawniej Łozie; posiadłości wokół tej miejscowości oraz dzisiejszych Wąbrzeźna, Bobrowa i Mszana przekazał mu bowiem wielki mistrz Heinrich von Hohenlohe. W 1257 r. został obdarzony przez księcia kujawskiego Kazimierza połową ziemi lubawskiej uzyskanej od Krzyżaków, co pogłębiło jego konflikt z zakonem, który zaistniał w 1255 r. po oderwaniu diecezji od metropolii gnieźnieńskiej, tym samym stolicy biskupiej i włączeniu do nowo powstałej metropolii ryskiej. Krzyżacy kosym okiem patrzyli na postępującą niezależność biskupa chełmińskiego. Spór z zakonem został wstępnie zażegnany ugodą w 1260 r., ostatecznie zaś 3 lata później, kiedy odchodził z tego świata. Mimo sporów politycznych Krzyżacy pomogli bp. Heidenrykowi kładącemu podwaliny pod organizację Kościoła chełmińskiego, sprowadzając księży z Niemiec. „Pomogli też w odbudowie zniszczonych kościołów oraz budowali nowe, wyposażając je dostatnio” (ks. Antoni Liedtke). Sojuszników miał także, prócz wspomnianych współbraci dominikanów, którzy zawdzięczali mu utworzenie w 1263 r. konwentu w Toruniu (por. „Toruńscy obrońcy

Bp Heidenryk OP (zm. 1263 r.)

katolicyzmu”, „Głos z Torunia” nr 14/2013), we franciszkanach z Torunia, później z Chełmna.

Opiekun bł. Juty

Wsparciem w misji apostolskiej pierwszego biskupa chełmińskiego była działalność późniejszych błogosławionych: cenionego kaznodziei Jana z Łobdowa, franciszkanina i pochodzącej z Turynii beginki Juty von Sangerhausen. Jej pustelnia w Bielczynach koło Chełmży, gdzie spędziła ostatnie 4 lata życia, służąc ubogim i chorym, stała się sanktuarium miłosierdzia promieniującym na okolicę. Biskup rozpoznał skarb, jakim Boża Opatrzność obdarowała jego młodą diecezję. Otoczył więc Jutę opieką duchową, a gdy umierała w opinii świętości, czytał jej fragmenty męki Pańskiej z Pisma Świętego i opatrywał sakramentami. Po jej śmierci 12 maja 1260 r. polecił pochować ją w chełmińskiej katedrze, której budowę rozpoczął w 1251 r., polecając patronat kościoła Trójcy Świętej, którą darzył szczególnym nabożeństwem.

Wojciech Wielgoszewski

Dokończenie za tydzień

głos z Torunia

niedziela

Ks. Paweł Borowski (redaktor odpowiedzialny)
współpraca: ks. dr Dariusz Żurański,
Joanna Kruczyńska

ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń
tel. (56) 622-35-30 w. 39, fax (56) 621-09-02
e-mail: torun@niedziela.pl

Dyżury: od poniedziałku do piątku w godz. 9-13
Redakcja częstochowska: Beata Pieczykura
tel. (34) 369-43-38